

REACTIE PO-RAAD

**Internetconsultatie
wetsvoorstel gerichte
bekostiging**

20 FEBRUARI 2024

www.poraad.nl

www.poraad.nl

PORAAD

Reactie internetconsultatie Wetsvoorstel gerichte bekostiging

Zorgen voor stabiliteit en tegelijkertijd ruimte bieden zodat scholen flexibel in kunnen spelen op maatschappelijke opgaven, aan deze voorwaarden moet de bekostiging van het onderwijs voldoen. De afgelopen jaren hebben we gezien dat tijdelijke subsidies en versnipperde financiering duurzame verbetering in de weg staan. Het wetsvoorstel gerichte bekostiging lijkt een stap in de goede richting maar roept vooralsnog veel vragen op.

Vooropgesteld: de PO-Raad ziet de lumpsum nog steeds als de beste financieringsvorm. Dit sluit aan bij het advies van de Onderwijsraad '[Inzicht en verantwoording van onderwijsgeld](#)'. Het wetsvoorstel lijkt meer gericht op het tegemoetkomen aan de aanhoudende wens vanuit de Kamer, dan dat dit het onderwijs moet helpen. De sectorvereniging pleit dan ook voor meer gerichtheid in de verantwoording in plaats van in de bekostiging.

De PO-Raad plaatst de volgende kanttekeningen bij het wetsvoorstel:

1. De administratieve lasten voor scholen zijn nog steeds te hoog;
2. Zet gerichte bekostiging uitsluitend in voor duurzame verbetering en spoedeisende gevallen;
3. Het ontbreekt aan duidelijkheid over het verstrekken van structurele middelen;
4. Schrap de terugvordering: bepaal bij aanvang of scholen aan de voorwaarden voldoen.

Administratieve lasten

De administratieve lasten die uit subsidies voortvloeien zijn scholen een doorn in het oog.

Met het wetsvoorstel gerichte bekostiging wordt een nieuw financieringsinstrument gecreëerd waarmee tijdelijk extra middelen kunnen worden verstrekt. Hierbij kunnen veel verschillende verplichtingen worden opgelegd tegen een potentieel zware verantwoordingslast en met terugvorderingsmogelijkheid. Het enige verschil met subsidie is de ambtshalve toekenning aan scholen. Oftewel, het aanvragen is niet nodig. Aan de andere kant is de lijst met mogelijk toe te passen bestedings-, activiteiten- en informatieverplichtingen zorgwekkend lang. Dit valt niet te rijmen met de roep vanuit het kabinet dat "het geld zoveel mogelijk in de klas moet landen".

Advies PO-Raad: Beperk de omvang van de administratieve lasten door in de wet het aantal toe te passen verplichtingen in een regeling gerichte bekostiging te maximaleren.

Spaarzame inzet van gerichte bekostiging

'Gerichte bekostiging kan worden ingezet bij het tot stand brengen of versnellen van een duurzame verbetering in het onderwijs en in spoedeisende gevallen¹, zo luidt de formulering van gerichte bekostiging. Een aanvullende bepaling beschrijft dat er ook een mogelijkheid wordt opgenomen voor andere, bij algemene maatregel van bestuur te bepalen doelen. In theorie betekent dit dat de overheid gerichte bekostiging voor ieder doel in zou kunnen zetten, met de bijbehorende verplichtingen. De PO-Raad pleit voor minder doelen en meer focus. In lijn met het rapport van AEF '[Geld onder voorwaarden](#)' (januari 2024).

Advies PO-Raad: Schrap de aanvullende bepaling en zet gerichte bekostiging uitsluitend in voor duurzame verbetering en in spoedeisende gevallen.

Structurele middelen voor structurele taken

Als we de uitdagingen rond onderwijskwaliteit serieus aan willen pakken kan dit niet zonder structurele middelen. OCW beschouwt gerichte bekostiging als een geschikt financieringsinstrument wanneer de onderliggende reden om middelen te verstrekken een structureel karakter heeft.

¹ Art. 119a lid 4

Dit wetsvoorstel laat open of en hoe de middelen na afloop van de duur van de gerichte bekostiging structureel beschikbaar gesteld worden. De PO-Raad pleit voor het opnemen van deze middelen in de lumpsum. Wanneer er nieuwe doelen voor het onderwijs worden vastgesteld moeten hier nieuwe middelen voor beschikbaar gesteld worden.

De sector werkt volop aan het verstevigen van goed werkgeverschap om gemotiveerde professionals aan te trekken en te behouden. Onderwijspersoneel dat wordt aangesteld zonder zicht op structurele financiering kan niet voor langere tijd aan de school worden verbonden. Zo blijft het risico bestaan dat scholen onnodig afscheid van hen moeten nemen.

Advies PO-Raad: neem de middelen na afloop op in de lumpsum, zorg ervoor dat nieuwe doelen bekostigd worden uit nieuwe middelen.

Schrap de terugvordering

In het voorliggend wetsvoorstel is de mogelijkheid tot terugvordering opgenomen en niet afgebakend. De PO-Raad vindt dat vooraf bepaald moet worden of scholen aan de voorwaarden voldoen. Zo weten scholen op voorhand dat er geen terugvordering meer kan plaatsvinden op de gedane inzet waarvoor de middelen zijn verkregen. Wanneer het de bedoeling is dat (een zo groot mogelijk deel van) alle scholen extra inzet plegen op een specifiek doel. Geef scholen dan snel zekerheid over de middelen. Zo voorkom je dat er afgezien wordt van deelname of dat er geïnvesteerd wordt met de rem erop.

De PO-Raad ziet graag een expliciete uitsluiting in het wetsvoorstel dat verplichtingen qua besteding, activiteiten en/of informatie gedurende de looptijd (vijf jaar met een mogelijkheid tot verlenging) niet gewijzigd kunnen worden.

Advies PO-Raad: schrap de terugvordering en bepaal vooraf of scholen aan voorwaarden voldoen.